

Тема Інформаційний менеджмент у стратегічному розвитку установи

Використання систем підтримки прийняття рішення (СППР) в стратегічному плануванні діяльності установи. Еволюція систем підтримки прийняття рішень

2 Використання систем підтримки прийняття рішення в стратегічному плануванні діяльності установи

З початку 70-х років минулого століття в США почали інтенсивно розвиватися роботи із проблеми автоматизованої підтримки прийняття управлінських рішень, що сприяло створенню інформаційних систем третього покоління *СППР - систем підтримки прийняття рішень (Decision Support Systems – DSS)*. Термін СППР був запропонований в 1971 р. *Скоттом Мортоном* для систем прийняття управлінських рішень, а також *Геррити* - для назви людино-машинних систем прийняття рішень.

Головні компоненти СППР

В 1980 р. *Спрейг* запропонував узагальнену архітектуру СППР, що складається із трьох основних компонентів: дані, діалог і моделювання. З урахуванням сучасної термінології головними компонентами СППР є: база даних (БД) і підсистема управління базою даних (СУБД); інтерфейс користувача; база моделей (БМ) і система управління базою моделей (СУБМ).

Головною особливістю СППР є орієнтація не на процес, а на набір можливостей, які обираються менеджером в інтерактивному спілкуванні. Розробка складних СППР для рішення комплексних завдань підприємства, наприклад, для стратегічного планування має дві особливості: акцент робиться на комплексних вимогах менеджера (підтримка всіх стадій рішення); використовується метод розробки прототипу, що зв'язано зі складністю визначення вимог користувача заздалегідь.

Використання прототипу - це ефективний сучасний метод швидкої розробки прообразу інформаційних систем, починаючи з їх *працездатних* спрощених моделей. У цьому процесі активну участь приймає кінцевий користувач, що працює разом із системним аналітиком (або програмістом) безпосередньо у комп'ютера. Метод прототипування щонайкраще відповідає сутності системного підходу, практично реалізуючи динамічність, саморозвиток, адаптивність, нескінченність інформаційних систем.

Еволюція систем підтримки прийняття рішень

Аналіз еволюції систем підтримки прийняття рішень дає можливість виділити *два покоління СППР*. Перше розроблялося з 1970 до 1980 р., друге - з початку 1980-го дотепер. Характеристики основних компонент СППР першого и другого покоління наведено в таблиці 9.1.

Таблиця 9.1 – Характеристики основних компонент СППР першого и другого покоління.

№ п/п	Компоненти СППР	Покоління СППР	
		Перше	Друге
1	Управління даними	велика кількість інформації, внутрішні й зовнішні банки даних, обробка й оцінка даних	необхідна й достатня кількість інформації про факти відповідно сприйняттю особи, що приймає рішення (ОПР), що охоплює відповідні припущення, інтереси, і якісні оцінки
2	Управління обчисленням (моделювання)	моделі, розроблені фахівцями в сфері інформатики для предметних областей	гнучкі моделі, які сприймають спосіб мислення ОПР у процесі прийняття рішень
3	Інтерфейс користувача (мова спілкування)	мови програмування, розроблені для великих ЕОМ, які використовуються тільки програмістами	програмні засоби, "дружні" користувачеві, звичайна мова, безпосередня, робота користувача з системою.